

Yunanistan'ın Avrupa 2020 Stratejisi Kapsamında Ulusal Hedefleri ve Performansı

Dilek Yiğit

Hazine Müsteşarlığı

Özet

Avrupa 2020 Stratejisi Birliğin uzun vadeli ekonomik önceliklerini ve istihdam, inovasyon, eğitim, sosyal içerme, iklim ve enerji konularına ilişkin hedeflerini belirlemektedir. Strateji kapsamında belirlenen hedefler, üye devletlerin ulusal ekonomik koşulları dikkate alınarak ulusal hedeflere dönüştürülmüştür. Bu makalede amaç, Avrupa 2020 Stratejisi hedefleri doğrultusunda Yunanistan'ın ulusal hedeflerinin ve bu hedeflere yönelik performansının AB genelinde gözlemlenen performans ile mukayese edilerek değerlendirilmesidir. Söz konusu mukayesede diğer üye devletlerin Strateji kapsamındaki ulusal hedeflerine ve performanslarına yer verilmek suretiyle Avrupa 2020 Stratejisi hedefleri kapsamında Birliğin sergilediği heterojen yapının altı çizilecektir.

Anahtar Kelimeler

Lizbon Stratejisi, Avrupa 2020 stratejisi, istihdam, ar-ge harcamaları, eğitim, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, yoksulluk ve sosyal dışlanma.

dilek.yigit@hazine.gov.tr

* Makalede ifade edilen görüşler yazarın değerlendirmeleri olup, görev yaptığı kurumla ilişkilendirilemez.

Giriş

2008 yılında başlayan küresel ekonomik krizi müteakip Avro alanında yaşanan borç krizi Avrupa Birliği'nin (AB) ekonomi yönetiminin, üye devletlerde mali disiplinin güçlendirilmesinde ve ulusal ekonomi politikaları arasında etkin koordinasyonun temininde yetersiz kaldığını göstererek, Birlik ekonomi yönetiminin revizyon sürecinin başlatılmasına neden olmuştur. Avro alanında yaşanan borç krizinin etkisiyle revizyona tabi tutulan AB ekonomi yönetiminde dikkat çeken girişimlerden biri 2000 yılında kabul edilen Lizbon Stratejisi'nin devamı niteliğindeki ekonomik büyüme stratejisi olan ve istihdam, inovasyon, eğitim, yok-sulluk, iklim ve enerji alanlarında 2020 yılına kadar gerçekleştirilmesi gereken hedefleri belirleyen Avrupa 2020 Stratejisi'dir. Avrupa 2020 Stratejisi hedefleri, üye devletlerin küresel krizden farklı boyutlarda etkilenen ulusal ekonomik koşulları dikkate alınarak ulusal hedeflere dönüştürülmüştür.

2012 yılının 2.çeyreği itibarıyla kamu borcunun GSYH'ya oranının %150,3'ye ulaştığı, 2011 yılı itibarıyla bütçe açığının GSYH'ya oranının % 9,4 olduğu (European Commission 2012a; 2012b), dolayısıyla kamu borcu açısından Birliğin en kötü, bütçe açığı açısından ise en kötü ekonomilerinden biri olan ve dış yardım almak zorunda kalan Yunan ekonomisinin Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında ulusal hedeflerini ve performansını değerlendirmeyi amaçlayan bu makale iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Lizbon Stratejisi'nden Avrupa 2020 Stratejisine giden süreç ve bu süreçte küresel ekonomik krizin Avrupa Birliği ekonomisine ve Yunan ekonomisine etkileri, ekonomik büyüme, işsizlik ve kamu maliyesi göstergeleri üzerinden kısaca analiz edilecektir. İkinci bölümde ise Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında Yunanistan'ın ulusal hedefleri ve bu hedeflere yönelik performansı AB genelinde gözlemlenen performans ile mukayese edilmek suretiyle değerlendirilecektir. Dolayısıyla bu çalışma, Yunanistan ekonomisinin ne ölçüde zayıf olduğuna ve 2020 yılına kadar da ekonomik ve sosyal koşullarında kayda değer bir ilerleme sergilemesinin beklenmediğine işaret edecektir.

Diğer taraftan Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında Yunanistan'ın ulusal hedeflerinin ve performansının, Birliğin hedefleri ve Birlik genelinde sergilenen performans ile mukayese edilmesi ve bu mukayese çerçevesinde diğer üye devletlerin ulusal hedeflerine de yer verilmesi, Birlik ekonomisinin heterojen niteliği ve Avrupa 2020 Stratejisi hedeflerinin gerçekçi olup olmadığını da fikir verebilecektir.

**Lizbon Stratejisinden
Avrupa 2020
Stratejisine**

AB'nin küreselleşme, hızlı teknolojik gelişmeler gibi değişen koşullara uyum sağlaması ve nüfusun yaşlanması gibi sosyo-ekonomik sorunlarla mücadele edebilmesi için, ayrıca Birlik ekonomisinin büyüme potansiyelini artırmak amacıyla yapısal reformların zorunlu olduğu gerekçesiyle, 2000 yılının Mart ayında bir araya gelen AB'ye üye devlet liderleri, Birlik ekonomisini, daha iyi iş imkanları ve daha fazla sosyal uyum ile sürdürülebilir ekonomik büyüme yeteneğine sahip, dünyanın en rekabetçi ve bilgiye dayalı ekonomisi haline getirmek amacıyla Lizbon Stratejisi'ni kabul etmişlerdir. Lizbon Stratejisi'nin "ekonomik", "sosyal" ve 2001 yılında Göteborg'da gerçekleştirilen Avrupa Konseyi kararına istinaden "çevre" olmak üzere üç sütunu bulunmaktadır. Ekonomik sütun kapsamında öncelik, inovasyonu güçlendirecek, verimliliği ve rekabet gücünü artıracak reformların gerçekleştirilmesidir. Sosyal sütun ise Avrupalıların yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla istihdamın artırılmasına ve sosyal dışlanma ile mücadeleye yönelik reformları içermektedir. Stratejinin

çevresel boyutu ile ekonomik büyüme ve ekolojik kaygılar arasında denge gözetmek suretiyle sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amaçlanmaktadır (Ioannou ve Ferdinandusse 2008,7; Zgajewski ve Hajjar 2005,5-6).

2000 yılından itibaren, Lizbon Stratejisi kapsamında üye devletlerin sergiledikleri performans, Komisyon'a sundukları ulusal programlar aracılığıyla Komisyon tarafından değerlendirilirken, niceliksel değerlendirmeye de imkân verebilmek amacıyla 8 Aralık 2003 tarihinde Bakanlar Konseyi 14 yapısal göstergeden oluşan listeyi kabul etmiştir. Tablo 1'de yer alan yapısal göstergelerin, Lizbon Stratejisinin ekonomik büyüme, sosyal ve çevre sütunları kapsamında kategorize edildiği görülmektedir.

TABLO 1. Lizbon Yapısal Göstergeler

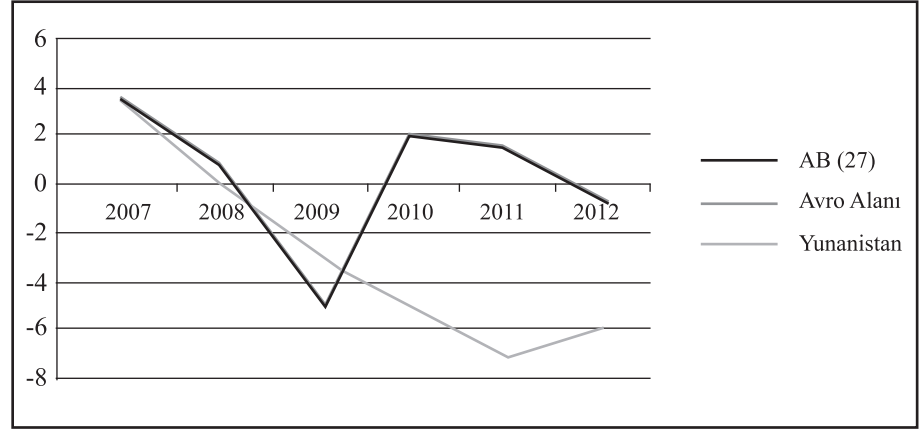
Gösterge	Ekonomik Büyüme	Ölçüm
1	Kişi başına GSYH	İndeks AB-25* ortalama
2	İşgücü verimliliği	İndeks AB-25* ortalama
3	İstihdam oranı	Toplam nüfusun yüzdesi
4	Yaşlı işçilerin istihdam oranı	Toplam nüfusun yüzdesi 55-64
5	Gençlik eğitim düzeyi	20-24 yaş grubunun yüzdesi
6	Araştırma ve geliştirmeye ayrılan gayri safi yurt içi harcama	GSYH yüzdesi
7	Karşılaştırmalı fiyat düzeyi	İndeks AB-25* ortalama
8	İş yatırımı	GSYH yüzdesi
Sosyal Uyum		
9	Sosyal transferler sonrasında yoksulluk oranı riski	Risk seviyesi altında geliri olanların yüzdesi
10	Uzun dönemli işsizlik oranı	Aktif nüfusun yüzdesi
11	Bölgesel istihdam oranı dağılımı	Ülke içinde NUTS-bölgeleri değişim katsayısı
Çevre		
12	Sera gazı emisyonu	İndeks yıl temelinde (90)
13	Ekonominin enerji yoğunluğu	Kgoe 1000 Avro için (1995 fiyatları)
14	GSYH'ya oranla yük taşımacılığı hacmi	İndeks yıl temelinde (95)

Kaynak: D. Ioannou, M. Ferdinandusse, et.al. (2008), Benchmarking The Lisbon Strategy, European Central Bank, Occasional Paper Series, No 85, s. 22. (*Bulgaristan ve Romanya'nın tabloya dahil edilmediği, ölçümlerin AB 25 üzerinden yapıldığı görülmektedir. Bu durum her iki devletin beşinci genişlemenin ilk dalgasında yer almamış olmalarının sonucu olsa gerektir.)

Lizbon Stratejisi'nin gözden geçirilmesi amacıyla, Wim Kok'un başkanlığını yaptığı grubun çalışmaları sonucunda hazırlanan ve 2004 yılında kamuoyu ile paylaşılan rapor-2004 yılı itibarıyla- Lizbon Stratejisi'nin beklenildiği kadar başarılı olamadığına dikkat çekmiştir (Zgajewski ve Hajjar 2005,3). 2005 yılında gerçekleştirilen Zirve'de de üzerinden beş yıl geçen Strateji'nin uygulanmasında eksiklikler ve belirgin gecikmeler olduğu ifade edilmiştir (Ioannou ve Ferdinandusse 2008,7). Dolayısıyla Lizbon Stratejisi 2005 yılında yenilenerek, sosyal ve çevre sütununun önemi yadsınmamakla birlikte Stratejinin büyüme ve istihdam odaklı olmasına karar verilmiştir (European Commission 2005). Lizbon Stratejisi'nin 2005 yılında yenilenmesinin nedeni 2000-2005 döneminde beklenen sonuçları vermemiş olması ise de, 2008 yılına gelindiğinde somut etkileri gözlemlenebilmiştir; zira 2005-2007 döneminde uygulanan reformlar Avro alanında ekonomik büyüme potansiyelini % 0,2 artırmış, AB'de 6,5 milyon yeni iş imkanı yaratılmış ve istihdam oranı % 64,6'ya yükselmiştir. Bu dönem içinde yaşlı işgücünün istihdamı % 42'ye, kadın istihdamı % 57,2'ye çıkmıştır. Diğer taraftan kamu maliyesine ilişkin olumlu gelişmeler olmuş, 2007 yılında AB'de bütçe açığının Birliğin gayri safi iç hasılasına oranı %1,1'e, kamu borcunun gayri safi iç hasılaya oranı % 60 seviyesine inmiştir (Butkovic ve Samardzija 2010, 8). Dolayısıyla söz konusu gelişmeler ışığında, Lizbon Stratejisi'nin Birliğe üye devletlerdeki reformların itici gücü olduğu kanısına varılabilmektedir.

Ancak Lizbon Stratejisi'nin son döneminde gözlemlenen olumlu gelişmeler ve Birlik ekonomisine ilişkin iyimser atmosfer 2008 yılında başlayan küresel kriz tarafından bertaraf edil-

GRAFİK 1. Reel ekonomik büyüme (%)

Yazar tarafından Eurostat verilerine istinaden hazırlanmıştır. Eurostat'ın ekonomik büyümeyle ilişkin 2012 verileri tahmini olup; Yunanistan'ın 2008-2011 rakamları geçici rakamlardır. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

¹AB ve Avro alanı için kullanılan "EU(27)- EU(17) gross domestic product- GDP" kavramının, AB "devlet" niteliğini haiz olmadığından "gayri safi yurtiçi hasıla" olarak değil, "gayri safi iç hasıla" olarak tercüme edilmesinin daha uygun olacağı düşüncesiyle, makalede AB (27) ve Avro alanı için "gayri safi iç hasıla" kavramı kullanılmıştır.

miştir. Zira krizin etkisiyle, Birlik ekonomisi resesyona girmiş, AB'nin genelinde işsizlik oranları ile kamu borcu ve bütçe açığı hızla artmıştır.

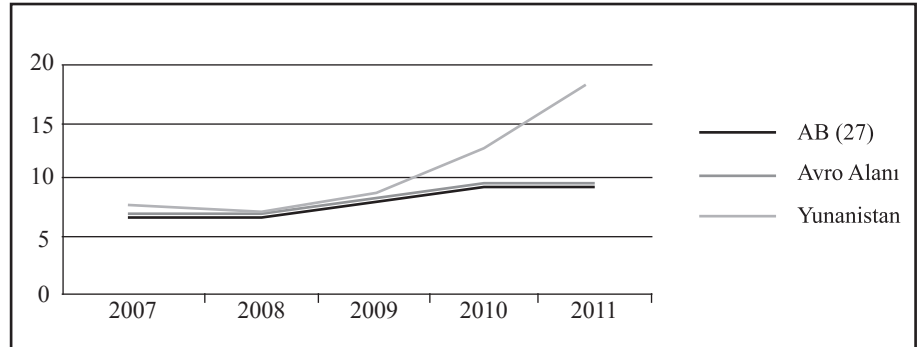
Krizin Birliğin genelindeki olumsuz etkileri, özellikle Lizbon Stratejisi kapsamında en kötü performans gösteren ekonomilerden biri olan (Tilford ve Whyte 2010) ve yapısal ekonomik sorunları nedeniyle “zayıf ekonomi” olarak nitelendirilen (Sklias ve Galatsidas 2010, 167) Yunan ekonomisi üzerinde daha yoğun hissedilmiştir.

Krizin etkisiyle AB ve Avro alanı ekonomileri daralırken, Yunanistan'daki ekonomik daralma Birliğin genelinde gözlemlenen daralmadan daha fazla olmuştur. Krizin AB'de ekonomik büyüme üzerindeki etkisini ve özellikle Yunanistan'ın içine girdiği ekonomik resesyona ciddiyetini gösterebilmek amacıyla, Grafik 1'de 2007-2012 döneminde AB ve Avro alanında reel gayri safi iç hasıla artış oranları ile Yunanistan'da reel GSYH artış oranları gösterilmektedir.

İşsizlik oranları küresel krizin etkisiyle hem AB'nin genelinde, hem de Avro alanında artarken, kriz öncesi dönemde işsizlik oranı AB ortalamasından çok farklı olmayan Yunanistan'da krizle beraber gözlemlenen hızlı artış dikkat çekmektedir. 2008 yılı itibarıyla AB'de işsizlik oranı %7,1 iken, 2011 yılında %9,7'ye yükselmiştir. Yunanistan'da ise işsizlik oranı 2008 yılında %7,7 iken, 2011 yılında %17,7'ye yükselmiştir (Eurostat 2012c). Ayrıca, kriz sonrası dönemde Lüksemburg, Avusturya ve Hollanda'da işsizlik oranları %5'in altında kalırken, İspanya'da işsizlik oranının %21'i aşması (Eurostat 2011) AB'ye üye devletlerde işsizlik oranlarının yadsınamaz şekilde farklılaşmakta olduğunu, dolayısıyla işsizlik sorununun tüm üye devletler için aynı ölçüde öncelikli bir mesele olmadığını göstermektedir.

Grafik 2'de AB, Avro alanı ve Yunanistan'da 2007-2011 döneminde işsizlik oranları verilmektedir.

GRAFİK 2.
İşsizlik Oranları (%)

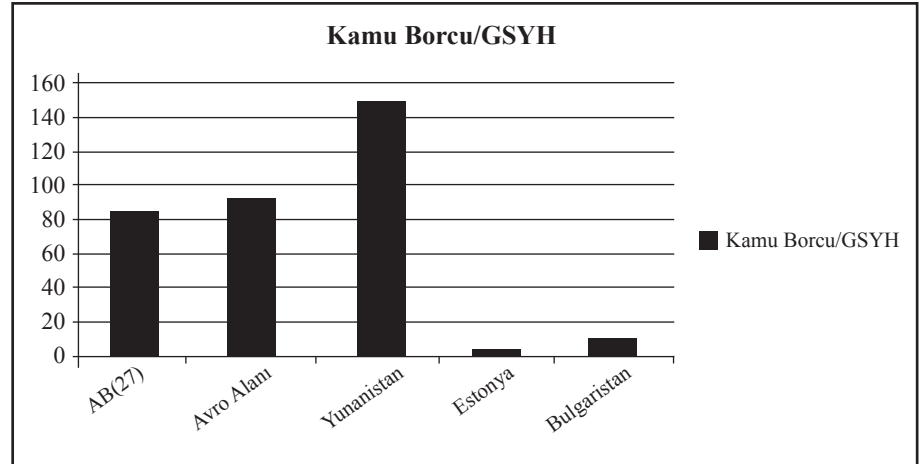
Yazar tarafından Eurostat verilerine istinaden hazırlanmıştır. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

Küresel kriz ile birlikte, AB'ye üye devletlerde kamu maliyesine ilişkin göstergeler de olumsuz bir tablo sergilemektedir. 2008 yılında AB'de kamu borcunun Birliğin gayri safi iç hasılasına oranı % 62,2 ile Maastricht kriterleri uyarınca % 60 olan referans değere çok yakın iken, krizin etkisiyle bu oran 2010 yılında % 80'e ulaşmış, 2012 yılının ikinci çeyreğinde % 84'ü aşmıştır. 2010 yılında Avro alanında % 85'i aşan kamu borcunun gayri safi iç hasılaya oranı ise 2012 yılının ikinci çeyreğinde %90'a ulaşmıştır. Yunanistan'da 1980'lerin başından itibaren artan ve 1990'larda %100 civarında sabitlenen (Alogoskoufis 2012,17) kamu borcunun GSYH'ya oranı 2012 yılında Birlik içindeki en yüksek oran olan %150,3'e yükselmiştir (Eurostat 2012b). Grafik 3'te, kamu borcu açısından üye devletler arasındaki farklılaşmanın altını çizilebilmek amacıyla, AB, Avro alanı, kamu borcu konusunda en kötü performans gösteren Yunanistan ile en iyi performans gösteren Estonya ve Bulgaristan'da kamu borcunun GSYH'ya oranları gösterilmektedir.

Diğer taraftan, AB'nin genelinde bütçe açığı da krizle birlikte artmıştır. 2011 yılı itibarıyla bütçe açığının gayri safi iç hasılaya oranı AB'de % 4,4, Avro alanında % 4,1'dir (Eurostat 2012a). Yunanistan'da ise bütçe açığı 1980'li yılların başından itibaren artmaya başlamış, söz konusu artış seyrinin önüne geçilebilmek için alınan önlemler ile bütçe açığının GSYH'ya oranı 2006 yılında %3,6'ya (Alogoskoufis 2012,17) düşürülmüştür. Ancak küresel krizin etkisiyle 2009 yılında Yunanistan'da bütçe açığının GSYH'ya oranı %15'i (OECD, 2011) aşmıştır. Yunanistan bütçe açığı konusunda da Birlik içinde en kötü performans sergileyen üye devletler arasında yer almaktadır.

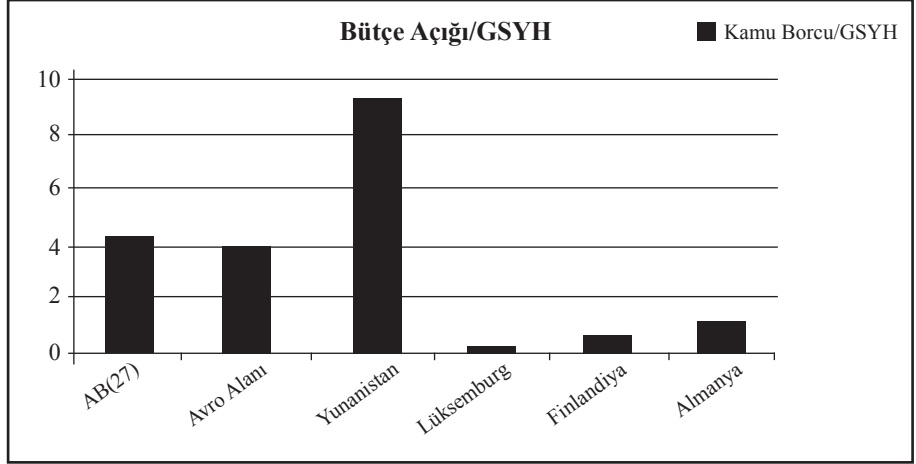
Grafik 4'de, AB, Avro alanı, Yunanistan ve bütçe fazlası veren Macaristan, Estonya ve İsveç hariç tutularak, en düşük bütçe açığı oranlarına sahip olan Lüksemburg, Finlandiya ve Almanya'da bütçe açıklarının GSYH'ya oranları verilmektedir.

GRAFİK 3.
Kamu Borcu/GSYH (%2012 2. Çeyrek)

Yazar tarafından Eurostat verilerine istinaden hazırlanmıştır.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

GRAFİK 4.
Bütçe Açığı/GSYH (%2011)

Yazar tarafından Eurostat verilerine istinaden hazırlanmıştır.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

Yukarıda yer verilen makroekonomik göstergelerin sergilediği üzere, krizin yarattığı olumsuz ekonomik koşullar altında kabul edilen Avrupa 2020 Stratejisi'nin hazırlık çalışmalarının, küresel krizin yıkıcı etkilerinin henüz hissedilmediği döneme denk geldiğini belirtmek gerekmektedir. Zira 2008 yılının Mart ayında gerçekleştirilen Zirve'de, 2010 yılı sonrası için Lizbon Stratejisi benzeri bir stratejinin oluşturulması gerektiği yönündeki açıklamanın ardından, Avrupa Komisyonu, "post-Lizbon" Stratejisine ilişkin ilgili tüm tarafların görüşlerini almak amacıyla danışma süreci başlatmış, bu süreçte üye devletlerden, sivil toplum örgütlerinden ve bireylerden gelen katkılar ışığında "Avrupa 2020: Akıllı, Sürdürülebilir ve Kapsayıcı Büyüme İçin Avrupa 2020 Stratejisi" başlıklı bildirisini yayımlamıştır. Söz konusu bildiri, 2010 Bahar Zirvesi'nde üye devletler tarafından kabul edilmiştir.

Avrupa 2020 Stratejisi'nin kabul edildiği 2010 yılını yeni bir başlangıcın işareti olarak nitelendiren Avrupa Komisyonu Başkanı Barroso, Birliğin kısa vadeli önceliğinin krizden başarılı bir şekilde çıkılması olduğunu, ancak kısa vadeli önceliklerin ötesinde uzun vadeli önceliklerin de tespit edilmesi gerektiğini ve Avrupa 2020 Stratejisinin amacının da uzun vadeli hedefleri belirlemek olduğunu ifade etmiştir (European Commission, 2010). Krizden başarılı şekilde çıkmak hedefi, Birliğin kriz öncesi ekonomik koşullara gecikmeksizin dönmelerini ifade etmekte iken; uzun vadeli hedefleri içeren Avrupa 2020 Stratejisi kriz öncesi de mevcut olan, bir başka deyişle mevcudiyeti krizden bağımsız olan, ancak krizle birlikte derinleşen sorunlara yanıt niteliğini taşımaktadır. Zira kriz öncesi de Avrupa'da ortalama ekonomik büyüme Birliğin ekonomik ortaklarının gerisinde iken, AB'de istihdam oranları da ABD ve Japonya'daki istihdam oranlarından düşük kalmıştır (European Commission 2010).

Lizbon Stratejisi'nin kabul edildiği koşullardan daha zorlu ekonomik koşullarda kabul edilen Avrupa 2020 Stratejisi ile üç öncelik belirlenmiştir:

- Akıllı büyüme
- Sürdürülebilir büyüme
- Kapsayıcı büyüme

Akıllı büyüme, Birliğin eğitim, araştırma, inovasyon ve dijital toplum alanlarında performansını artırmasını; kapsayıcı büyüme ise Avrupa'da istihdam oranının artırılmasını, beceri ve eğitime yatırım yapılmasını, işgücü piyasası ile refah sisteminin modernize edilmesini ve büyümenin faydalarının Birliğin tüm bölgelerine ulaşmasının sağlanmasını ifade etmektedir. Sürdürülebilir büyüme, daha rekabetçi düşük karbon ekonomisi oluşturulmasını, çevrenin korunmasını, yeni yeşil teknolojiler ile üretim metotlarının geliştirilmesini ve iş ortamının iyileştirilmesini içermektedir (Yiğit 2011).

Avrupa 2020 Stratejisinde 2020 yılına kadar gerçekleştirilmesi gereken hedefler;

- 20-64 yaş grubunun %75'inin istihdam edilmesi,
- AB'nin gayri safi iç hasılasının %3'ünün araştırma ve geliştirmeye ayrılması,
- Sera gazı emisyonunun azaltılması, yenilenebilir enerji kaynakları ile enerji verimliliğinin artırılması için belirlenen 20/20/20 hedefinin tutturulması,
- Okuldan ayrılanların oranının %10'un altına düşürülmesi ve 30-34 yaş grubunun en az % 40'ının yükseköğrenim diploması almasının sağlanması,
- Yoksulluk sınırı altında yaşayanların sayısının en az 20 milyon azaltılması olarak belirlenmiştir (European Commission 2010).

Avrupa 2020 Stratejisinin hedefleri arasında istihdam yaratımı ve yoksullukla mücadelede yer verilmesi, Avrupa ekonomi modelinin, ekonominin sosyal boyutunu göz ardı etmediğinin altının çizilmesi olarak okunabilir (Agh 2010, 192).

Söz konusu hedefler, aynı zamanda üye devletlerin Strateji kapsamındaki performanslarını değerlendirmeye yönelik göstergelerdir. Avrupa 2020 Stratejisi göstergelerinin, Tablo 1'de yer alan Lizbon Stratejisi göstergelerinden daha az olması, yeni Stratejinin kısmen basitleştirildiğini, dolayısıyla Lizbon Stratejisi'nin "karmaşık" olduğu yönündeki eleştirilerin Avrupa 2020 Stratejisine de yöneltmesinin engellenmeye çalışıldığını göstermektedir.

Diğer taraftan, kriz Birliğe üye tüm devletleri aynı ölçüde etkilememiş, Yunanistan örneğinde görüldüğü gibi, yapısal ekonomik sorunları olan üye devletlerde krizin etkileri daha yıkıcı olmuştur. Dolayısıyla farklı ekonomik koşullardaki üye devletlerin aynı hedeflere aynı anda ulaşmalarını beklemenin doğru bir yaklaşım olmayacağı gerekçesiyle Avrupa 2020 Stratejisinde, Avrupa ekonomik ve parasal birliğin mimarisinde görülen "one size fits all" (tek ölçü herkese uyar) yaklaşımı benimsenmemiştir. Strateji hedefleri her üye devletin kendi ulusal ekonomik koşulları dikkate alınarak ulusal hedeflere dönüştürülmüştür.

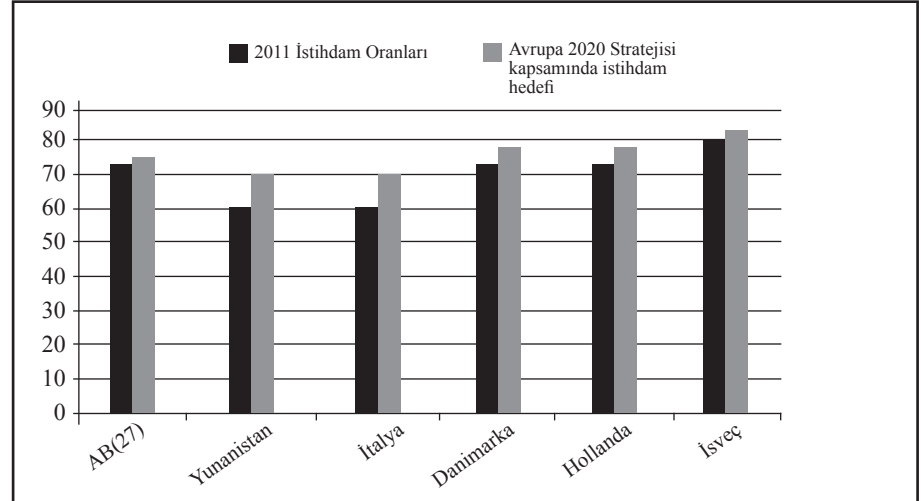
**Stratejisi
Kapsamında
Yunanistan'ın
Ulusal Hedefleri ve
Hedeflere Yönelik
Performansı**

Avrupa 2020 Stratejisi'nin "2020 yılına kadar 20-64 yaş grubunun %75'inin istihdam edilmesi" hedefi, Yunanistan'da "20-64 yaş grubunun %70'inin istihdam edilmesi" şeklinde ulusal hedefe dönüştürülmüştür. Yunanistan için istihdam hedefinin Birlik düzeyinde belirlenen hedefe göre daha düşük tutulması, Yunanistan'ın içine girdiği ekonomik resesyona işgücü piyasası üzerindeki etkilerinin, küresel krizin Birlik genelinde işgücü piyasalarına yansıyan etkilerinden daha olumsuz olmasıdır. Zira 2008 yılında Yunanistan'da % 66,5 olan istihdam oranı 2011 yılında % 59,9'a düşmüştür (Hellenic Republic Ministry of Finance 2012); AB'nin genelinde ise istihdam oranı, %70,3 olan kriz öncesi oranın altında olup, 2011 yılı itibarıyla % 68,6'dır. Ayrıca 2011 yılında işsizlik oranı AB'nin genelinde % 9,7'ye yükselmiş iken, Grafik 2'de de görüldüğü gibi işsizlik oranı Yunanistan'da % 17,7'ye ulaşmıştır (Eurostat 2012c); bu oran, İspanya'da % 21,7 olan işsizlik oranından sonra Birlik içindeki en yüksek ikinci işsizlik oranıdır.

Dolayısıyla, krizin Yunanistan'da işgücü piyasası üzerindeki olumsuz etkileri ışığında belirlenen ulusal istihdam hedefi, İrlanda, İtalya, Malta ve Romanya ile birlikte Birlik içindeki en düşük istihdam hedefidir. Diğer taraftan, Birlik içindeki en yüksek istihdam oranlarına sahip Danimarka, Hollanda ve İsveç'in 2020 yılına kadar gerçekleştirmeyi hedefledikleri istihdam oranları, %75 olan AB hedefinin üzerinde tutularak % 80 olarak belirlenmiştir. Grafik 5'te görüldüğü gibi, istihdam oranları yüksek olan üyeler Strateji kapsamında yüksek hedefler, istihdam oranları düşük olan üye devletler daha mütevazı hedefler belirlemişlerdir; dolayısıyla Avrupa 2020 Stratejisi hedeflerinin üye devletlerin özel koşullarına göre şekillendirilmesine bağlı olarak ulusal hedeflerin önemli ölçüde farklılaşabildiği görülmektedir. Diğer taraftan, hem üye devletlerin istihdam oranlarındaki hem de Avrupa 2020 Stratejisi

GRAFİK 5.

2011 yılı istihdam oranları ve Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında istihdam hedefleri (%)

Yazar tarafından Eurostat verilerine istinaden hazırlanmıştır.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

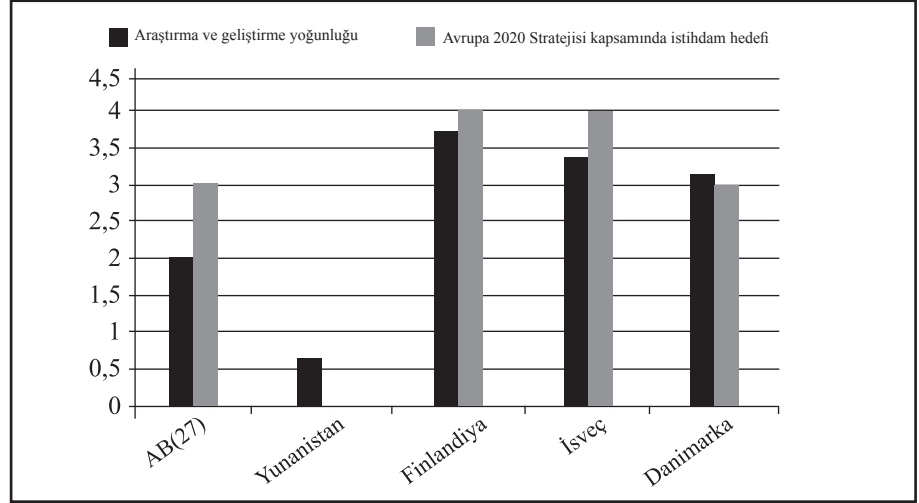
kapsamındaki ulusal istihdam hedeflerindeki farklılıklar Birlik ekonomisinin heterojen niteliğini işgücü piyasası açısından ortaya sermektedir.

Yunanistan 2012 yılında açıkladığı Ulusal Reform Programı'nda, ülkede kısa vadede istihdam artışı beklentisinin oldukça düşük olduğunu, istihdam imkânlarının artırılmasına yönelik yapısal reformlar ve yasal düzenlemelere bağlı olarak orta vadede istihdama ilişkin daha iyi sonuçların alınabileceği belirtilmektedir (Hellenic Republic Ministry of Finance 2012). Yunanistan istihdama ilişkin olumlu beklentilerini orta vadeye yaymış iken, halihazırdaki politikalarla Birlik düzeyindeki istihdam hedefinin 2020 yılına kadar yakalanamayacağını belirten Komisyon, Yunanistan'da herhangi bir politika değişikliği olmazsa 2020 yılında %70 olan ulusal istihdam hedefinin 1.6 puan gerisinde kalacağını tahmin etmektedir (European Commission 2012 a).

Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında "AB'nin gayri safi iç hasılasının %3'ünün araştırma ve geliştirmeye ayrılması hedefi", Yunanistan'da "GSYH'nin %2'sinin araştırma ve geliştirmeye ayrılması" şeklinde ulusal hedefe dönüştürülmüştür. Yunanistan hükümeti, Ulusal Reform Programında, anılan hedefin tutturulması için 2007 yılında 1.3 milyar Avro olan araştırma ve geliştirmeye ayrılan fonun, 2020 yılına kadar 4.9 milyar Avro'ya yükseltilmesi gerektiğini, ancak içinde bulunulan ekonomik durgunluk nedeniyle kamu ve özel sektörde araştırma ve geliştirmeye yapılan yatırımın azalma eğilimine girdiğini; dolayısıyla şimdilik gerçekleştirilmesi imkansız görünen %2'lik hedefin ekonomik koşullar dikkate alınarak revize edilmesinin bir gereklilik olduğunu belirtmektedir (Hellenic Republic Ministry of Finance 2012). Yunanistan'ın ulusal hedefin revize edilmesi gerektiğini belirtmesi nedeniyle, Avrupa Komisyonu'nun araştırma ve geliştirme harcamalarına yönelik tablolarında Yunanistan'ın hedefi "mevcut değil" şeklinde ifade edilmektedir. Yunanistan'ın kamu maliyesine ilişkin yukarıda değinilen koşulları, araştırma ve geliştirmeye kamu yatırımlarının artırılmasının kolay olmamasının başlıca nedenini oluşturmaktadır. Bu koşullar altında Yunanistan'ın Ulusal Reform Programında, araştırma ve geliştirmeye özel sektör yatırımları ile araştırma merkezleri ile üniversitelerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerine aktif katılımlarının sürdürülmesinde AB yapısal fonlarının önemli bir kaynak olabileceğinin altı çizilmektedir (Hellenic Republic Ministry of Finance 2012). Bu ifade, ekonomik koşulları araştırma ve geliştirmeye kaynak aktarmayı zorlaştıran üye devletlerin AB fonlarına ihtiyaç duyduğunun Yunanistan tarafından altının çizilmesi olarak okunabilir. Zaten Avrupa Komisyonu da, Avrupa 2020 Stratejisi hedeflerine ulaşılmasında ulusal çabalara Birlik bütçesinden destek verileceğini belirtmiştir (Yiğit 2011).

Grafik 6'da 2011 yılı itibarıyla araştırma ve geliştirme harcamalarının GSYH'ya oranlarının en yüksek olduğu üye devletler ve Strateji kapsamında belirlenen ulusal hedefleri gösterilmektedir. Grafik'te Yunanistan'ın en son güncellenen 2007 yılı için araştırma ve geliştirme harcamalarının GSYH'ya oranı verilmekle birlikte, araştırma ve geliştirme harcamalarına ilişkin ulusal hedefin revize edilmesi beklendiğinden Avrupa 2020 Stratejisi kapsamındaki ulusal hedefi yer almamaktadır.

Grafik 6'ta yer alan ülkeler örneğinde görüldüğü gibi, araştırma geliştirme harcamaları

GRAFİK 6.**Araştırma ve geliştirme harcamalarının GSYH'ya oranı ve Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında belirlenen hedefler(%)**

Yazar tarafından Eurostat verilerine istinaden hazırlanmıştır.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

ve harcamalara ilişkin ulusal hedefler açısından üye devletler arasında farklılıklar bulunmaktadır. Avrupa Komisyonu araştırma ve geliştirme harcamalarına ilişkin ulusal hedeflerine ulaşma performansları açısından üye devletleri beş gruba ayırmaktadır. Birinci grupta, ulusal hedeflerine ulaşan ve yakında ulaşabilecek olan üye devletler; ikinci grupta 2000-2011 döneminde sergiledikleri ilerleme dikkate alınırsa hedeflerine ulaşma yolunda ilerleyen üye devletler; üçüncü grupta ulusal hedeflerine ulaşmak için araştırma ve geliştirme harcamalarını artırması gereken üye devletler; dördüncü grupta ekonomik koşullarına rağmen çok iddialı hedefler belirlediklerinden, ulusal hedeflerine ulaşmaları için AB ortalaması üzerinde çaba göstermesi gereken üye devletler; beşinci grupta ise, ulusal hedeflerini henüz belirlemeyen üye devletler yer almaktadır. Yunanistan bu sınıflama kapsamında beşinci grup içinde yer almaktadır (European Commission 2012 b).

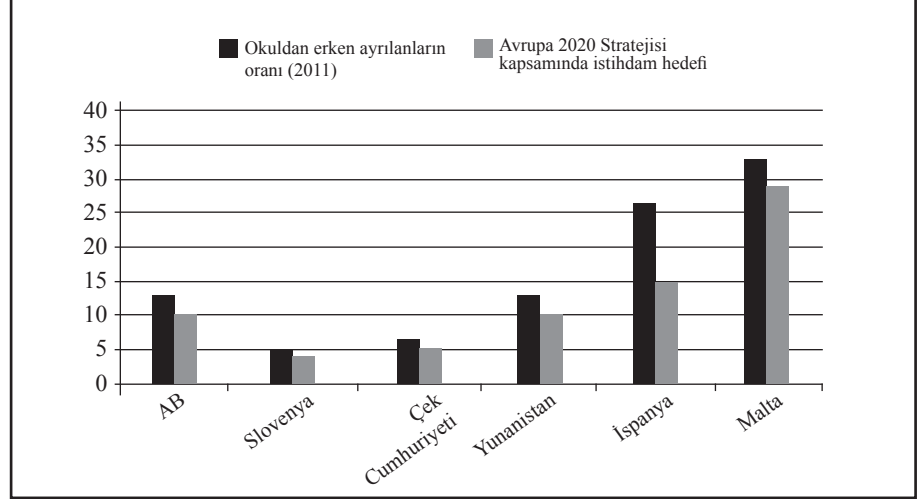
Avrupa Komisyonu 23 Kasım 2011'de açıkladığı Avrupa 2020 Stratejisi İlerleme Raporunda, araştırma ve geliştirme harcamalarına ilişkin olarak üye devletler tarafından belirlenen ulusal hedeflerinin yetersizliği nedeniyle, 2020 yılına kadar % 3 hedefinin tutturulamayacağını, bu hedefin yaklaşık olarak 0,3 puan gerisinde kalacağını belirtmiştir (European Commission 2011a). Dolayısıyla, Komisyon üye devletlerin araştırma ve geliştirmeye yönelik harcama hedeflerini artırmasını beklerken, Yunanistan'ın belirlenen ulusal hedefi ulaşılabılır bulmadığı gerekçesiyle revize ederek azaltmak istemesi dikkat çekici bir husustur.

Avrupa 2020 Stratejisi kapsamındaki 20/20/20 hedefi, sera gazı emisyonununun 1990 yılı baz alınarak % 20 azaltılmasını -şartlar elverişli ise % 30-, AB enerji tüketiminde yenile-

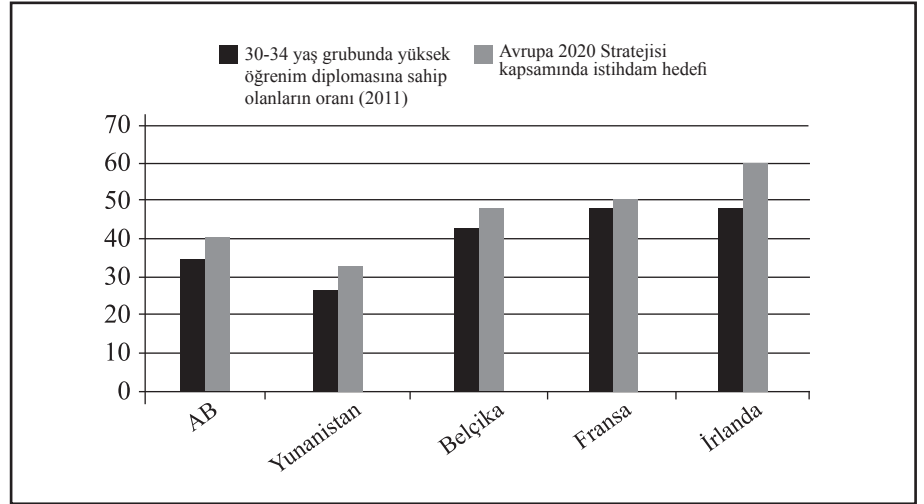
yenilenebilir enerji payının % 20'ye yükseltilmesini ve enerji verimliliğinin % 20 artırılmasını ifade etmektedir. Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında Yunanistan'da sera gazı emisyonunun 2005 yılı baz alınarak % 4 azaltılması ve enerji tüketiminde yenilenebilir enerji payının %18'e yükseltilmesi hedeflenmektedir. Enerji verimliliği hususunda ise, 4 Ekim 2012 tarihli Konsey Direktifi uyarınca belirlenen metodoloji uyarınca ulusal hedeflerin 30 Nisan 2013 tarihine kadar belirlenmesi ya da yeniden tespit edilmesi gerekmektedir (European Commission 2012 c). 1990 yılı baz alındığında 2009 yılında Yunanistan'da sera gazı emisyonu %17 artmıştır ve Yunanistan sera gazı emisyonu sıralamasında Birlik içinde 11. sıradadır (European Environment Agency 2012). Sera gazı emisyonunun azaltılması hedefi kapsamında üye devletlerin performanslarını değerlendiren Komisyon, üye devletler tarafından sunulan sera gazı emisyon projeksiyonları uyarınca sera gazı emisyonunun 1990 yılına kıyasla % 20 azaltılması hedefinin zamanında yakalanabileceğini ifade etmektedir; ancak Yunanistan Komisyon'un değerlendirmeleri uyarınca hedefe en uzak olan devletler arasında sayılmıştır (European Commission 2012 c). Diğer taraftan, üye devletler ulusal hedeflerini yakaladıkları takdirde, 2020 yılına kadar AB'de enerji tüketiminin %20'sini yenilenebilir enerjinin oluşturacağını belirten, bir başka deyişle yenilenebilir enerji konusunda ulusal hedefleri supranasyonel hedefe ulaşılması için yeterli gören Komisyon'un (European Commission 2011) verileri uyarınca, 27 üye devletten 7'si 2011-2012 dönemi için belirlenen ara hedefin gerisinde kalmıştır. Yunanistan ise % 9,1 olan 2011-2012 ara hedefini yakalayarak, olumlu performans gösteren üye devletler arasında yer almaktadır (European Commission 2012c).

Okuldan erken ayrılanların oranının %10'un altına düşürülmesi ve 30-34 yaş grubunun en az % 40'ının yükseköğrenim diploması almasının sağlanması hedefi kapsamında, Yunanistan 2020 yılına kadar okuldan ayrılanların oranının % 9,7'ye düşürülmesini, 30-34 yaş grubunun %32'sinin yüksek öğrenim diplomasına sahip olmasını hedeflemektedir. 2011 yılı itibarıyla okuldan erken ayrılanların AB ortalaması % 13,5 iken, Yunanistan'da % 13,1 olan oran AB ortalamasının altında, ancak AB için belirlenen %10 hedefinin üzerindedir. Avrupa Komisyonu, Yunanistan'da okuldan erken ayrılanların oranında görülen azalmaya dikkat çekmektedir (European Commission 2012 d); zira 2008 yılında %14,8 olan oran anılan yıldan itibaren azalma eğilimi göstermektedir. Okuldan erken ayrılanların oranı konusunda Yunanistan'ın olumlu bir görüntü sergilediğini gösterebilmek amacıyla Grafik 7'de, AB, en iyi durumdaki Slovenya ve Çek Cumhuriyeti ile en kötü durumdaki İspanya ve Malta'da okuldan erken ayrılanların 2011 yılı itibarıyla oranları ile Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında tespit edilen ulusal hedefleri gösterilmektedir.

Yunanistan'da 30-34 yaş grubunun en az % 32'sinin yükseköğrenim diplomasına sahip olması hedefi, %40 olan AB hedefinin altında tutulmuştur. Bu durumun nedeni Yunanistan'da 30-34 yaş grubunda yükseköğrenim diplomasına sahip olanların oranının, 2011 yılı itibarıyla % 34,6 olan AB ortalamasının altında olmasıdır. Grafik 8'de, AB, Yunanistan ve eğitim açısından en yüksek ulusal hedefleri belirleyen İrlanda, Fransa ve Belçika'da (European Commission 2011 b) 2011 yılı itibarıyla 30-34 yaş grubunda yüksek öğrenim diplomasına sahip olanların oranı ve Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında belirlenen ulusal hedefleri gösterilmektedir.

GRAFİK 7.**Okuldan erken ayrılanların oranı ve Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında ulusal hedefler(%)**

Yazar tarafından Avrupa Komisyonu verileri uyarınca hazırlanmıştır.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

GRAFİK 8.**30-34 yaş grubunda yükseköğretim diplomasına sahip olanların oranı ve Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında ulusal hedefler (%)**

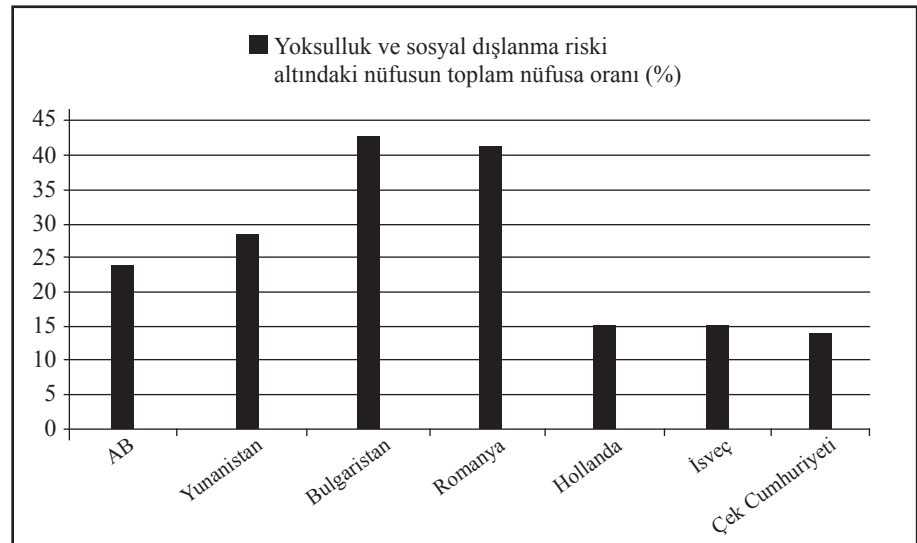
Yazar tarafından Avrupa Komisyonu verileri uyarınca hazırlanmıştır.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

Avrupa Komisyonu Avrupa 2020 Stratejisinin eğitime ilişkin hedeflerine yönelik değerlendirmesinde, ulusal hedefler baz alınır, okuldan erken ayrılanların oranının azaltılmasına ilişkin Birlik hedefinin gerçekleştirilemeyeceğini ve halihazırdaki eğilim sürdürülebilirse yüksek öğrenim gören 30-34 yaş grubunun oranına ilişkin hedefe ulaşılabileceğini belirtmektedir (European Commission 2011a).

Yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında yaşayanların Birliğin toplam nüfusuna oranının 2010 yılı itibarıyla % 23 (European Commission 2012e) gibi yüksek bir rakam olması nedeniyle, Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında yoksulluk sınırı altında yaşayanların sayısının en az 20 milyon azaltılması hedeflenmektedir. Yoksulluk sınırı altında yaşayanların toplam nüfusa oranının %27,7 (European Commission 2012f) olduğu Yunanistan'da ise 2020 yılına kadar yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında yaşayanların sayısının 450.000, yoksulluk sınırı altında yaşayan çocukların (0-17 yaş) sayısının 100.000 azaltılması hedeflenmektedir. Yunanistan yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranı açısından en kötü durumda olan üye devletlerden biri olmasa da, ülkedeki yoksulluk riski AB ortalamasının üstündedir. Grafik 9'da, yoksulluk ve sosyal dışlanma riski açısından üye devletlerin farklılaşan bir görüntü sergilemekte olduğunu gösterebilmek amacıyla, Yunanistan ile birlikte yoksulluk ve sosyal dışlanma riskinin en düşük ve en yüksek olduğu üye devletler gösterilmektedir. Söz konusu farklılaşma ışığında, üye devletlerin yoksullukla mücadelede ulusal hedefleri de farklılaşmaktadır. Birlik içinde yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altındaki nüfusun en fazla olduğu Bulgaristan ve

GRAFİK 9.

Yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altındaki nüfusun toplam nüfusa oranı (%)

Yazar tarafından Avrupa Komisyonu verileri uyarınca hazırlanmıştır.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

Romanya’da 2020 yılına kadar yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında yaşayanların sayısının sırasıyla 380.000 ve 580.000 azaltılması hedeflenmektedir. Yoksulluk ve sosyal dışlanma riskinin en düşük olduğu Hollanda’da hedef 100.000 ve Çek Cumhuriyeti’nde 30.000’dir (European Commission 2011b).

Ancak Avrupa 2020 Stratejisinin yoksullukla mücadele hedefi kapsamında belirlenen ulusal hedefler Avrupa Komisyonu tarafından yetersiz görülmekte; dolayısıyla hâlihazırdaki ulusal hedefler ile 2020 yılına kadar Stratejinin hedefine ulaşılamayacağı ifade edilmektedir (European Commission 2011a).

Sonuç

Küresel kriz ve Avro alanı borç krizinin Birlik üzerindeki ekonomik etkileri ile mücadele sürecinde kabul edilen ve önceliği AB’de akıllı, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümenin sağlanması olan Avrupa 2020 Stratejisi, Birliğin krizden çıkışına yönelik kısa vadeli hedeflerini değil, 2020 yılına kadar gerçekleştirilmesi gereken uzun vadeli hedeflerini belirlemektedir. Avrupa 2020 Stratejisi’nin öncesindeki Lizbon Stratejisi’nin uygulanmasında üye devletlerin birbirlerinden farklı performans sergilemiş olduğunun tecrübe edilmesi ve ayrıca küresel ekonomik krizin AB’nin tüm üyelerini aynı ölçüde etkileyerek, Birlik ekonomisinin heterojen niteliğini derinleştirilmesi nedeniyle Avrupa 2020 Stratejisi’nde “one size fits all” (tek ölçü herkese uyar) yaklaşımı benimsenmemiştir. Dolayısıyla, Avrupa 2020 Stratejisi’nin kabul edildiği dönemdeki ulusal ekonomik koşullar her bir üye devletin hareket noktası olarak alınırsa, hareket noktaları farklı olan üye devletlerin aynı süre içinde aynı varış noktasına varması beklenmediğinden Avrupa 2020 Stratejisi hedefleri ulusal koşullar dikkate alınarak farklılaşan ulusal hedeflere dönüştürülmüştür.

Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında Yunanistan’ın ulusal hedefleri incelendiğinde, hedeflerin AB düzeyinde belirlenen hedeflerin altında tutulduğu görülmektedir. Yunanistan’ın ulusal hedeflerinin iddialı hedefler olmamasının nedenlerini, krizle birlikte derinleşen yapısal ekonomik sorunların şekillendirildiği ulusal ekonomik koşullarda aramak gerekmektedir.

Avrupa 2020 Stratejisi’nin benimsenmesinden günümüze kadar geçen süre içinde Yunanistan’ın ulusal hedeflerine ulaşma yönünde genel olarak etkili performans gösteremediği ve etkili performans göstereceği yönünde beklenti de oluşturmamaya çalıştığı görülmektedir. Ancak Yunanistan’ın Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında etkili performans gösteremeyen tek devlet olmadığı da açıktır. Avrupa Komisyonu’nun Birlik genelini için yaptığı değerlendirmelerde, olumlu gelişmelerin altı çizilmekle birlikte, Stratejinin hedeflerine zamanında ulaşılacağı yönünde olumlu bir izlenim sunulmamaktadır. 2020 yılına kadar Stratejinin hedeflerine ulaşılması Komisyon’un değerlendirmeleri ışığında zor görüldüğüne göre, bu durumun nedenlerinin analiz edilmesi gerekmektedir. Bu noktada karşımıza birbirine alternatif iki görüş çıkmaktadır. Birincisi; Birlik düzeyinde 2020 hedefleri, Birliğin krizden olumsuz etkilenen ekonomik koşulları dikkate alınmayarak fazlasıyla iddialı belirlenmiştir; dolayısıyla hâlihazırdaki ekonomik koşullar, belirlenen hedeflere ulaşmayı güçleştirmektedir. İkincisi; Birlik düzeyinde belirlenen hedefler ulaşılabilir olmasına rağmen, üye devletlerin ulusal hedefleri iddialı olmamak adına minimum seviyede tutulmuştur. Dolayısıyla, ulusal hedefler gerçekleşse bile ulus-üstü düzeyde belirlenen hedefler yakalanamayacaktır. Söz konusu görüşlerden hangisinin doğru olduğu

Kaynakça

- ise, 2020 yılından önce Stratejinin ya da ulusal hedeflerinin revize edilmesi durumunda, revizyonun ne yönde olduğu ışığında; herhangi bir revizyon gerçekleşmezse üye devletlerin 2020 yılına gelindiğinde varmış olacağı sonuçlar ışığında netlik kazanacaktır.
- Agh, Attila. 2010. The Lisbon and Europe 2020 Strategies of the EU: The Birth Pangs of the European Governance. *From the Lisbon Strategy to the Europe 2020 Strategy: Think European for the Global Action* içinde, der. Attila Agh ve Andras Vertes. Budapest: Together for Europe Research Centre, 115-235.
- Alogoskoufis, George. 2012. Greece's sovereign debt crisis: Retrospect and prospect. GreeSE Paper No.54. Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe.
- Butkovic, Hrvoje ve Samardzija, Visnja. 2010. From The Lisbon Strategy To Europe 2020 An Introduction. *From The Lisbon Strategy to Europe 2020* içinde, der. Visnja Samardzija ve Hrvoje. Butkovic, Zagreb: Institute of International Relations, 3-30
- European Commission. 2005. Working Together for Growth and Jobs: A New Start for the Lisbon Strategy. COM(2005) 24 final. Brussels.
- European Commission. 2010. Europe 2020: A Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth. COM(2010) 2020. Brussels
- European Commission. 2011a. Annex Progress Report on the Europe 2020 Strategy to the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of Regions, Annual Growth Survey 2012. 23.11.2011, Brussels.
- European Commission. 2011b. Europe 2020 Targets. <http://ec.europa.eu>
- European Commission. 2012a. Europe 2020 Targets: Employment Rate. <http://ec.europa.eu>
- European Commission. 2012b. Europe 2020 Targets: Research and Development. <http://ec.europa.eu>
- European Commission. 2012c. Europe 2020 Targets: Climate Change and Energy. <http://ec.europa.eu>
- European Commission. 2012d. Europe 2020 Targets: Early School Leaving. <http://ec.europa.eu>
- European Commission. 2012e. Europe 2020 Targets: Poverty and Social Exclusion Active Inclusion Strategies. <http://ec.europa.eu>
- European Commission. 2012f. At risk of poverty or exclusion in the EU 27. Press Release. Stat/12/21
- European Commission. 2012g. Macro-Economic Report to the Communication from the Commission, Annual Growth Survey 2013. COM(2012)750 final.
- European Environment Agency. 2012. GHG trends and projections in Greece. <http://eea.europa.eu>
- Eurostat. 2011. Unemployment rate, 2000-2011. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
- Eurostat. 2012a. Euro area and EU 27 government deficit at 4.1% and 4.4% of GDP

- respectively. Newsrelease. 22 October. Brussels.
- Eurostat. 2012b. Euro area government debt up to 90.0% of GDP. Newsrelease. 24 October. Brussels
- Eurostat. 2012c. Unemployment rate, 2000-2011. 2 May 2012. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
- Hellenic Republic Ministry of Finance. 2012. Hellenic National Reform Programme 2012-2015. Athens.
- Ioannou, Demosthenes, Ferdinandusse, Marien, Lo Duca Marco, Coussens Wouter. 2008. Benchmarking The Lisbon Strategy. European Central Bank. Occasional Paper Series. No. 85.
- Mrak, Mojmir. 2010. The Post-2010 Lisbon-Type strategy perspectives and challenges. *From The Lisbon Strategy to Europe 2020* içinde, der. Visnja Samardzija ve Hrvoje Butkovic. Zagreb: Institute of International Relations, 65-81.
- OECD. 2011. Restoring Public Finances. Paris.
- Sklias, Pantelis ve Galatsidas, George. 2010. The political economy of the Greek crisis: Roots, causes and perspectives for Sustainable Development. *Middle Eastern Finance and Economics*. 7, 165-177. www.eurojournals.com
- Tilford, Simon ve Whyte, Philip. 2010. The Lisbon scoreboard X: The road to 2020. Centre for European Reform.
- Yiğit, Dilek. 2011. Avrupa 2020 Stratejisi Gerçekleşebilir Mi?, *Stratejik Düşünce* 2(21), 80-83.
- Zgajewski, Tania ve Hajjar, Kalila. 2005. The Lisbon Strategy: Which failure? Whose failure? And why? Royal Institute for International Relations, Egmont Paper No. 6.

Abstract

Greece's National Objectives and Performance in View of the Europe 2020 Targets

The Europe 2020 Strategy, which was adopted as a growth strategy in 2010, has set five targets on employment, innovation, education, social inclusion, climate and energy to be reached by 2020. The Europe 2020 targets have been translated into national objectives. The aim of the article is to assess Greece's national objectives and its progress towards the Europe 2020 targets. Greece's national objectives and performance are compared with other member states' national objectives and performances to underline the gap between the best and worst performing countries and the extent to which the European Union economy is heterogeneous.

Keywords:

Lisbon strategy, Europe 2020 strategy, employment, R&D, education, renewable energy, energy efficiency, poverty and social exclusion.